

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd slovenskej republiky vo veci oprávnenej **S., a.s.** so sídlom v B., IČO: X., **o zaplatenie súdneho poplatku za hromadné podanie**, vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 1 Spr V 3116/2013, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. decembra 2013 sp. zn. 5 Co 699/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Oprávnenej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Malacky uznesením z 22. novembra 2013 č.k. 1 Spr V 3116/2013-3 uložil oprávnenej, aby v lehote 15 dní zaplatila súdny poplatok 27 € za hromadné podanie doručené súdu prvého stupňa 22. novembra 2013 [položka 20b Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“)].

Proti uvedenému uzneseniu podala oprávnená odvolanie, v ktorom uviedla, že súdny poplatok jej nemal byť vyrubený, lebo išlo o vec, na ktorú sa podľa § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 71/1992 Zb. vzťahuje oslobodenie od súdneho poplatku. Žiadala preto nesprávne rozhodnutie zrušiť.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. decembra 2013 sp. zn. 5 Co 699/2013: a/ napadnuté uznesenie potvrdil, b/ nepripustil dovolanie oprávnenej. Na odôvodnenie potvrdzujúceho výroku uviedol, že prvostupňový súd správne aplikoval ustanovenia § 42 ods. 1 O.s.p., § 1 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. c/ a § 4 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. a v správnej

výške vyrubil súdny poplatok vo veci, na ktorú sa nevzťahuje oslobodenie od súdneho poplatku. Návrhu oprávnenej na vyslovenie prípustnosti dovolania nevyhovel s odôvodnením, že nie sú pre to dané predpoklady v zmysle § 239 ods. 2 O.s.p.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnená dovolanie s odôvodnením, že „spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, čoho dôsledkom je odňatie možnosti oprávneného konať pred súdom“. Uviedla, že je právnou nástupníčkou po zdravotnej poisťovni a aj jej ide o vymoženie pohľadávok na neuhradenom zdravotnom poistení v zmysle zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení. Keďže konanie vo veciach zdravotného poistenia je oslobodené od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 71/1992 Zb.), súdny poplatok jej nemal byť vyrubený. Odvolaciemu súdu vytkla, že nevyhovel jej návrhu, ktorým so zreteľom na zásadný právny význam (a tiež rozdielnu rozhodovaciu prax súdov) žiadala vysloviť prípustnosť dovolania (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.); tým odňal oprávnenej možnosť podať dovolanie. Tento postup mal za následok odňatie možnosti oprávnenej konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). V ďalšej časti dovolania oprávnená podrobila kritike správnosť právnych záverov, ku ktorým dospel odvolací súd. Žiadala napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená, za ktorú koná jej zamestnankyňa s právnickým vzdelaním, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu iba v prípadoch v zákone výslovne uvedených (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou,

v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Oprávnenou je napadnuté uznesenie, ktoré nie je uvedené v týchto ustanoveniach; prípustnosť jej dovolania preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietala a existencia týchto vád v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť podaného dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka namieta, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup

súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok.

Podľa názoru oprávnenej jej bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že odvolací súd: 1. nepripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) a 2. vec nesprávne právne posúdil a v dôsledku toho jej vyrubil súdny poplatok vo veci, na ktorú sa vzťahovalo oslobodenie od súdneho poplatku.

1. Najvyšší súd už vo viacerých prípadoch uviedol, že oprávnenie založiť prípustnosť dovolania proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému by inak dovolanie nebolo prípustné, zveruje ustanovenie § 238 ods. 3 O.s.p. výlučne odvolaciemu súdu. To isté platí vo vzťahu k potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému by inak nebolo dovolanie prípustné, a ustanoveniu § 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p. Posúdiť, či ide o riešenie právnej otázky zásadného významu, prislúcha iba odvolaciemu súdu. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu nie je žiadny dôvod, aby sa aj vo vzťahu k potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu nedospelo k záveru, ktorý rozhodovacia prax najvyššieho súdu už dávnejšie zaujala vo vzťahu k potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, že ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku prípustnosť dovolania nevysloví, dovolací súd nie je oprávnený skúmať, či ide o vec zásadného právneho významu (porovnaj tiež R 38/1993 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 16/2001, 3 Cdo 215/2007, 3 Cdo 254/2007, 3 Cdo 225/2009, 3 Cdo 20/2011).

Dovolací súd bez toho, aby sa vyjadroval k tomu, či oprávnenou nastolená otázka (ne)opodstatňovala vyslovenie prípustnosti dovolania podľa § 238 ods. 3 O.s.p., zdôrazňuje, že možnosť odvolacieho súdu vysloviť prípustnosť dovolania proti svojmu rozhodnutiu (§ 238 ods. 3 písm. a/ O.s.p. a § 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) nie je závislá na návrhu účastníka. Ak účastník konania návrh na vyslovenie prípustnosti dovolania podá, odvolací súd ho nie je povinný akceptovať. Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania nepriznáva „procesné oprávnenie domôcť sa vyslovenia prípustnosti dovolania“. Ak odvolací súd nevyhovie účastníkovi a samostatným výrokom svojho rozhodnutia zamietne návrh účastníka na vyslovenie prípustnosti dovolania (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), nedochádza k odňatiu žiadneho procesného oprávnenia účastníka, a teda ani k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď obdobne napríklad uznesenie najvyššieho súdu z 20. februára 2014 sp. zn. 3 Cdo 296/2012).

2. K tvrdeniu oprávnenej, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil (bol jej vyrubený súdny poplatok, i keď podľa jej názoru vyrubený nemal byť), dovolací súd poukazuje na to, že najvyšší súd v rozhodnutí publikovanom pod R 125/1999 vyslovil právny názor, v zmysle ktorého prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno extenzívne vykladať v súvislosti s postupom súdu vtedy, ak ide o faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Rovnako v uznesení z 11. júla 2012 sp. zn. 5 Cdo 201/2011 najvyšší súd konštatoval, že „za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať rozhodnutie, ako výsledok vecnej rozhodovacej činnosti súdu“. V súlade s tým pod postupom súdu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. možno rozumieť len procedúru pojednania veci, ktorá predchádza vydaniu konečného rozhodnutia a ktorá má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu z 10. októbra 2012 sp. zn. 6 Cdo 90/2012, 91/2012).

Pokiaľ súdy v danej veci dospeli k záveru, že nejde o prípad, na ktorý sa v zmysle § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 71/1992 Zb. vzťahuje oslobodenie od súdneho poplatku, hoci – ako tvrdí oprávnená – obsah spisu neumožňoval prijať taký záver, sú ich rozhodnutia (prípadne) vecne nesprávne, nie však zmätočné. Námietskou, že súdy na daný skutkový stav neaplikovali právny predpis, ktorého aplikácia – podľa názoru oprávnenej – prichádzala do úvahy, dovolateľka spochybňuje správnosť činnosti súdu, v rámci ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod určitý právny predpis a zo skutkových záverov vyvodzuje právne závery. Táto činnosť sa označuje ako právne posudzovanie veci. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno (úspešne) uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže oprávnená uvedený dovolací dôvod uplatnila v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnuté uznesenie posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

Na záver dovolací súd poznamenáva, že treba odlišovať prípad, v ktorom účastník za procesnú vadu konania označí samo vyrubenie súdneho poplatku (ktorým sa neodníma

žiadne procesné oprávnenie účastníka) od prípadu, v ktorom súd zastaví konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb., hoci pre tento postup nebol zákonný dôvod (R 50/1997).

3. Vzhľadom na to, že v konaní nedošlo k procesnej vade namietanej oprávnenou (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ani k iným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. a prípustnosť jej dovolania nevyplýva ani z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol jej procesne neprípustné dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 151 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. marca 2014

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková